

Dokument ze zasedání

B9-0208/2024

3.4.2024

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o začlenění práva na potrat do Listiny základních práv EU
(2024/2655(RSP))

Jeroen Lenaers
za skupinu PPE

**O začlenění práva na potrat do Listiny základních práv EU
(2024/2655(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2 a 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“),
 - s ohledem na články 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 21, 35 a 51 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),
 - s ohledem na články 2, 3, 4, 5, 6 a 168 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“),
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030, která byla přijata dne 25. září 2015 a vstoupila v platnost dne 1. ledna 2016, a zejména na cíle udržitelného rozvoje č. 3, 5 a 16 a s tím související ukazatele,
 - s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (dále jen „Istanbulská úmluva“),
 - s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o odstranění všech forem diskriminace žen ze dne 18. prosince 1979 a na související obecná doporučení č. 21 (1994), č. 24 (1999), č. 28 (2010), č. 33 (2015) a č. 35 (2017),
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že právo na život, svobodu a soukromí patří mezi neodmyslitelná základní lidská práva, jak je stanoveno v Listině a Všeobecné deklaraci lidských práv;
- B. vzhledem k tomu, že zásada subsidiarity je stanovena v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o EU a v článcích 2, 3, 4, 5 a 6 SFEU;
- C. vzhledem k tomu, že Evropská unie nemá přímou pravomoc jednat při prosazování práva na potrat v rámci Unie, ale spolupráce mezi členskými státy probíhá prostřednictvím otevřené metody koordinace; vzhledem k tomu, že právní předpisy týkající se potratu a regulace sexuálního a reprodukčního zdraví jsou založeny na vnitrostátní legislativě;
- D. vzhledem k tomu, že komplexní, empiricky podložená, nediskriminační a věkově přizpůsobená sexuální výchova napomáhá odpovědnému sexuálnímu chování a posiluje postavení dětí a mladých lidí, neboť poskytuje vědecky přesné informace přizpůsobené věku ohledně sexuality a zabývá se otázkami sexuálního a reprodukčního zdraví; vzhledem k tomu, že přístup k informacím o sexuálním a reprodukčním zdraví je zásadně důležitý; vzhledem k tomu, že sexuální a zdravotní výchova je v nějaké formě povinná již ve většině členských států; vzhledem k tomu, že výchova je odpovědností rodiny a je v pravomoci členských států;

- E. vzhledem k tomu, že v první řadě by mělo být vyvinuto maximální úsilí ke snížení počtu potratů; vzhledem k tomu, že neodborně prováděné potraty ohrožují zdraví a životy žen; vzhledem k tomu, že posilování postavení žen, jejich povzbuzování a podpora patří mezi přirozené evropské hodnoty, které je třeba prosazovat a bránit;
- F. vzhledem k tomu, že připravit se na budoucnost Evropy znamená podporovat rodiny a rodičovství;
1. zdůrazňuje, že všichni lidé mají právo na přirozenou důstojnost a rovná a nezcizitelná práva založená na svobodě, spravedlnosti a míru; zdůrazňuje, že ženy mají právo na tělesnou integritu a svobodu přijmout odpovědnost za své tělo a za svá rozhodnutí;
 2. zdůrazňuje, že odpovědnost za regulaci poskytování péče v oblasti potratů náleží podle zásady subsidiarity členským státům a EU má pravomoc podporovat, koordinovat nebo doplňovat jejich opatření;
 3. zdůrazňuje, že Listina zakotvuje hodnoty, které jsou členským státům společné a občané EU je všeobecně sdílejí, zatímco právo na potrat zůstává spornou otázkou, na kterou se názory v EU liší a která je předmětem rozdílných politických řešení a právních rámců přijatých členskými státy; připomíná, že jakákoli změna Listiny by vyžadovala jednomyslný souhlas členských států;
 4. připomíná, že samotná Listina nerozšiřuje oblast působnosti EU na záležitosti, které nespadají do její běžné pravomoci, a že musí být uplatňována s náležitým ohledem na zásadu subsidiarity a vztahuje se na členské státy pouze tehdy, provádějí-li právo EU; konstatuje však, že pokud by se přístup k potratu stal pravomocí EU, mohlo by provádění právních předpisů týkajících se potratů vést k tomu, že v některých členských státech by se přístup k těmto zákrokům zvýšil, zatímco v jiných by se více omezil;
 5. zdůrazňuje, že je třeba zaujmout pozitivní a aktivní přístup ke zdravotní péči ve všech fázích lidského života; vyzývá členské státy, aby zajistily, aby všichni lidé měli rovný přístup ke kvalitní a komplexní zdravotní péči a aby byly tyto služby dostupné; zdůrazňuje, že je třeba zajistit nediskriminační přístup k péči respektující mateřství, těhotenství a porod pro všechny, včetně porodní asistence, předporodní, porodní a poporodní péče a podpory duševního zdraví matek; vyzývá členské státy, aby těhotným ženám poskytovaly ekonomickou a sociální podporu;
 6. zdůrazňuje, že členské státy by měly provádět všechna příslušná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva a v případě potřeby aktualizovat své právní a správní rámce v souladu s právem EU a s Evropskou úmluvou o lidských právech;
 7. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.